

"Xəzər-Qara dəniz-Avropa Yaşıl Enerji Dəhlizi"

Azərbaycanın Almaniyadakı səfirliyinin, Alman İqtisadiyyatının Şərq Komitəsinin və "Yaşıl Enerji Dəhlizi Enerji Şirkəti"nin birgə təşkilatçılığı ilə Berlindəki Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində "Xəzər-Qara dəniz-Avropa Yaşıl Enerji Dəhlizi" layihəsi üzrə təqdimat keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, ölkəmizin Almaniyaadakı səfiri Nəsimi Ağayev tədbirdə çıxış edərək, Azərbaycan-Almaniya münasibətlərinin bir çox istiqamətdə, o cümlədən iqtisadi sahədə uğurla inkişaf etdiyini diqqətə çatdırıb. Diplommat Prezident İlham Əliyevin son iki ildə Almaniya dörd dəfə səfər etməsinin, Almaniya Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayerin bu ilin aprelində ölkəmizə ilk rəsmi səfərinin ikitərəfli münasibətlərin yüksək səviyyəsinin göstəricisi olduğunu vurğulayıb. Almaniyanın yeni hökuməti ilə dialoqun da yüksələn xətt üzrə davam etdiyini bildiren diplomat alman iqtisadiyyatının Azərbaycana artan marağının bu dinamikanı daha da möhkəmləndirdiyini qeyd edib. Bu kontekstdə Azərbaycanın regionda artan geosiyasi və geoiktisadi çəkisinin, Mərkəzi Asiya ölkələrinin əməkdaşlıq formatına qoşulmasının, Orta dəhlizdə oynadığı açar rolun, Ermənistanla sülh müqaviləsi istiqamətində sürətli irəliləyişin və nəqliyyat-logistika sahəsinin inkişafının Almaniyanın bu strateji bölgədə iqtisadi iştirakı üçün geniş imkanlar yaratdığı diqqətə çatdırılıb.

Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oyn

namasından söz açan N.Ağayev Azərbaycanın hazırda Avropanın 10 ölkəsinə qaz tədarük etdiyini qeyd edib. Diplommat ildə 3 milyard kubmetrlik Azərbaycan qazının Almaniya ixtiracını nəzərdə tutan müqavilələrin əhəmiyyətini vurğulayaraq, bunun enerji sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi baxımından önəmini qeyd edib. Səfir, eyni zamanda "yaşıl enerji"yə keçid sahəsində ölkəmizin son illərdə qazandığı nailiyyətləri qeyd edərək, əldə olunacaq enerjinin Avropaya ixracı layihəsinin böyük perspektivlər vəd etdiyini və bu sahədə də alman şirkətlərinin fəal iştirakının arzu edilən olduğunu vurğulayıb.

Alman İqtisadiyyatının Şərq Komitəsinin Şərqi Avropa üzrə regional direktoru Alena Akuliç çıxışında assosiasiyanın fəaliyyət istiqamətləri və Azərbaycanla iqtisadi əməkdaşlığın genişlənməsinə gündəliyi barədə məlumat verib. O bildirib ki, Komitə Cənub-Şərqi Avropa, Cənubi Qafqaz və Mərkəzi Asiyada fəaliyyət göstərən 350-dən çox alman şirkətini dəstəkləyir və bu iş Almaniya hökuməti, tərəfdaş qurumlar, eləcə də Azərbaycanın Almaniyaadakı səfirliyi ilə səmərəli əməkdaşlıq şəraitində həyata keçirilir.

A.Akuliç Azərbaycanın regionda aparıcı iqtisadi platforma kimi yüksələn rolunu qeyd edərək, tərəfdaşlığın əsas istiqamətlərinin "yaşıl enerji", rəqəmsal transformasiya, innovasiya və institusional islahatların dəstəklənməsi olduğunu bildirib. O bu il imzalanan ticarət, iqtisadiyyat və investisiyalara dair birgə yol xəritəsində kimya sənayesi, səhiyyə, rəqəmsallaşma və "yaşıl keçid" üzrə

10-dan çox konkret layihənin əksini tapdığını qeyd edib.

Regional direktor "Yaşıl Enerji Dəhlizi" üzrə üçtərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq imkanlarının genişləndirilməsi, eləcə də yeni layihələrin işə salınması perspektivlərinin komitə üçün prioritet istiqamətlərdən olduğunu qeyd edərək, Bakıya son səfəri zamanı bir sıra müqavilələrin imzalanmasının biznes marağının artmasını göstərdiyini deyib.

Sonra "Yaşıl Enerji Dəhlizi Enerji Şirkəti"nin (GECO) baş direktoru Fərhad Məmmədov "Yaşıl Enerji Dəhlizi" və layihənin reallaşması istiqamətində görülən işlər, eləcə də bu prosesdə Azərbaycanın fəal rolunu barədə geniş təqdimatla çıxış edib.

Qeyd olunub ki, Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstanı birləşdirən "Yaşıl Enerji Dəhlizi" bu dörd ölkənin təmiz və təhlükəsiz enerjinin ötürülməsi üzrə ortaq strateji baxışına əsaslanır. Sazişin 2022-ci ildə imzalanmasından sonra dörd ölkə arasında

11 nazirlər görüşü keçirilib, texniki-iqtisadi əsaslandırma üzrə razılaşma əldə olunub və birgə müəssisə yaradılıb.

F.Məmmədov qeyd edib ki, Avropa İttifaqının layihəni prioritet dənizüstü enerji dəhlizləri sırasında tanıması İttifaqın bölgəyə və layihəyə siyasi dəstəyini nümayiş etdirir.

Məlumat verilib ki, ümumi uzunluğu 3 min kilometr olan dəhliz vasitəsilə "yaşıl enerji" Qara dənizin dibi ilə Avropaya ötürüləcək. Bu kabel vasitəsilə ildə təxminən 4 qiqavat gücündə "yaşıl enerji"nin Avropaya ötürülməsi planlaşdırılır. Hazırda layihə Avropa Elektrik Ötürücü Sistem Operatorları Şəbəkəsinin (ENTSO-E) növbəti Onillik Şəbəkə İnkişaf Planına (TYNDP) daxil edilmə, qarşılıqlı maraqa doğuran layihə statusu alma və genişləndirilmiş texniki-iqtisadi əsaslandırma mərhələsindədir.

Baş direktor həmçinin dənizaltı kabel texnologiyaları, istehsalçı şirkətlərlə danışıqlar, potensial tə-

rəfdaşlıq modelləri və layihənin reallığa çevrilməsi mərhələsi üçün mümkün inkişaf variantları barədə məlumat verib. Bundan əlavə, layihənin uğurla icrası üçün qarşıdakı dövrdə müxtəlif maraqlı tərəflər və potensial enerji alıcıları ilə əməkdaşlığın daha da gücləndiriləcəyi vurğulanıb.

Daha sonra Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) törəmə müəssisəsi olan "SOCAR Green"-in baş direktoru Elmir Musayev şirkətin bərpaolunan enerji sahəsində fəaliyyəti barədə təqdimatla çıxış edib. Bildirilib ki, SOCAR artıq yalnız neft-qaz sahəsində deyil, integrasiya olunmuş enerji şirkəti kimi fəaliyyət göstərir. Bu çərçivədə 2024-cü ilin martında yaradılmış "SOCAR Green" bərpaolunan enerji təşəbbüslərinə öncüllük edir. "SOCAR Green"-in uğurlu əməkdaşlığından söz açan E.Musayev "Masdar", BP və Çin şirkətləri ilə irimiqyaslı layihələrin həyata keçirildiyini qeyd edib.

Ölkəmizin nəhəng bərpaolunan enerji potensialının mövcudluğunu və bu mənbələr hesabına enerji gücünün artırıldığını vurğulayan baş direktor bildirib ki, Azərbaycan özünü enerji keçidinə uyğunlaşdırır. Bu baxımdan Braziliyada Azərbaycan tərəfindən yeni "Milli Səviyyədə Müəyyən Edilmiş Təhvil"nin elan olunduğu qeyd edilərək bildirib ki, əvvəlki hədəf 2050-ci ilədək istixana qazı emissiyalarını 40 faizədək azaltmaq idisə, hazırda bu hədəfə 2035-ci ilə qədər nail olmaq qarşıya məqsəd qoyulub.

Çıxış və təqdimatlardan sonra tədbir iştirakçılarının sualları cavablandırılıb və mövzu ətrafında səmərəli müzakirələr aparılıb.